

Človek a strom

envi.stromzivota.sk

ENVI-MOBILE: Integration of mobile learning into environmental education fostering local communities' development

2014-1-SK01-KA200-000481
ERAZMUS+ Programme

Projekt je kofinancovaný Európskou Úniou,
z programu Erasmus+.

SK

EVOKÁCIA

Cieľ aktivity: Vyvolanie predstavy stromov, ktoré rastú v mieste bydliska žiakov. Vyvolanie predstavy stromu ako nenahraditeľnej súčasti ľudského ekosystému.

KROK 1.

Stručný popis aktivity:

Vyzvite žiakov, aby sa pokúsili voľne opísať strom, ktorý rastie nedaleko ich domu alebo bytovky. Do opisu môžu zahrnúť aj zážitok, ktorý sa im s daným stromom spája.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Predstavte si nejaký strom, ktorý rastie nedaleko vášho domu alebo bytovky. Skúste tento strom opísť, prípadne opísť nejaký zážitok, ktorý sa vám s daným stromom spája.

KROK 2.

Stručný popis aktivity:

Zistite, či žiaci vedia o nejakej básni, alebo piesni, kde sa spomína strom. Určite budú poznať aspoň pieseň od Jara Filipa Za dedinou, ktorú prespievali IMT Smile (Za dedinou štyri vŕby stoja ...).

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Spomeniete si na nejakú báseň, alebo pieseň, kde sa spomína strom?

Čas (max. 40 min.): 5 minút

Cieľ aktivity: Zamyslenie sa nad významom literárno-umeleckých obrazov a hodnôt v slovenskej literatúre.

KROK 1.

Stručný popis aktivity:

Vyberte si spomedzi žiakov 3 zdatných čitateľov a vyzvite ich, aby postupne prečítali 3 básne zo Stromáckej čítanky nahlas (URL adresu Stromáckej čítanky nájdete v Poznámkach). Pre túto aktivitu odporúčame nasledovné básne:

Ján Smrek: Stromy

Miroslav Válek: Strom

Pavel Bunčák: Breza

Texty básní žiaci počas prednesu čítajú potichu. Poskytnite žiakom čas na doznenie každej z básní (aspoň 10 sekúnd na každú báseň). Potom so žiakmi diskutujte, ako vnímali jednotlivé básne a ako im porozumeli (viď otázky nižšie).

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Zamyslite sa:

1. Ktorá z básní vás najviac zaujala?
2. Ktorej z básní ste porozumeli hned?
3. Rozumeli ste všetkým slovám a slovným spojeniam? Ak nie, ktorým?

KROK 2.

Stručný popis aktivity:

Rozdeľte žiakov do skupín a prideľte im úlohy (viď nižšie). Po vyriešení úloh poskytnite ostatným skupinám priestor na reakciu (doplnenie údajov, otázky, hodnotenia a pod.).

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Budete pracovať v skupinách. Každá skupina bude mať iné zadanie:

1. skupina: Aký vzťah k stromom vyjadril básnik J. Smrek vo svojej básni? Pokúste sa porovnať pohľad básnika na život stromov a život ľudstva. Zhodnote pomocou básní výrazné rozdiely v životnom štýle stromov a ľudstva.
2. skupina: Aký druh stromu je hlavným hrdinom v básni M. Válka Strom? Skúste spísať čo najviac informácií, ktoré vy sami viete, o tomto druhu stromu. Odpovedzte aj na otázky:
 - A) Kde vo vašom regióne sa možno s týmto druhom stromu stretnúť?
 - B) Aké poddruhy daného stromu existujú?
 - C) V ktorých regiónoch Slovenska rastie tento strom?
 - D) Čím sa tento druh stromu odlišuje od iných listnatých stromov (napr. od javora, lípy, jablecne)?
 - E) Ako tento strom využíva človek?
 - F) Prečo sa tento strom stal symbolom sily a dlhovekosti?
 - G) Ktorý európsky národ považuje tento strom za svoj národný symbol?
3. skupina: Vyhládajte v básni Strom od M. Válka verše a slovné spojenia súvisiace so stavbou a životom stromov. Uvažujte o strome v básni M. Válka ako o symboli. Súhlasíte s myšlienkovou, že strom v tejto bánsi treba chápať ako symbol človeka, ktorý stratil domov?
4. skupina: Skúste odhadnúť, v akej nálade písal básnik P. Bunčák báseň Breza. S ktorou životnou etapou spojil básnik symbol brezy? Súhlasíte s tvrdením, že báseň Breza má podobný obsah ako báseň Stromy J. Smreka? Prečo?

UVEDOMENIE

UVEDOMENIE

KROK 3.

Stručný popis aktivity:

Nechajte zástupcov skupín prezentovať ich závery. Ostatní spolužiaci doplnia, čo im ešte k danej téme napadne.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Prezentujte svoje závery. Vyberte spomedzi seba za každú skupinu zástupcu a povedzte svojim spolužiacom, na čo ste prišli. Ostatní môžu doplniť, čo zástupca ešte nepovedal.

KROK 4.

Stručný popis aktivity:

Nechajte žiakov vybrať si časť básne (stačí 4 verše), ktorá sa im najviac páči. Tú im v závere fázy Uvedomenia zadajte naučiť sa naspamäť na domácu úlohu.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Každý z vás si vyberie časť básne, ktorá sa mu najviac páčila – vyberte si ľubovoľné cca 4 verše z týchto troch básní. Prečo sa vám páči práve táto časť?

(neskôr) Za domácu úlohu sa naučíte túto časť básne naspamäť, aby ste si ju zapamätali.

Pomôcky (všetko, čo budete na hodine potrebovať): Stromácka čítanka, pripojenie na internet, notebook pre učiteľa, do každej skupiny výtlačok všetkých troch básní (najlepšie pre každú dvojicu), pero a papier.

Čas (max. 40 min.): 25 minút

Poznámky: Texty básní môžete počas KROKU 1 premietaať pre všetkých. Stromácku čítanku pre tieto aktivity nájdete na stránkach Stromu života, link: <http://sombio.stromzivota.sk/vzdelavacie-programy/rozsireny-vzdelavaci-standard-bioprofily/krajina-pokladov/stromacka-citanka/>.

REFLEXIA

Cieľ aktivity: Zamyslenie sa nad osudom stromov v našom okolí.

KROK 1.

Stručný popis aktivity:

Zadajte žiakom úlohu, aby sa zamysleli čo si asi myslia stromy – môžu si vybrať konkrétny strom vo svojom okolí, napr. ten, o ktorom hovorili v úvode hodiny. Ich úlohou bude napísť pári riadkov životabásne o tomto strome.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Pracujte vo dvojiciach. Vyberte si konkrétny strom vo svojom okolí, napr. ten, o ktorom ste hovorili v úvode hodiny. Vašou úlohou bude napísť z pohľadu stromu, ako sa asi daný strom cíti, čo si myslí – o nás, o tom, ako sa k nemu správame, o tom, kde rastie a ako sa tam cíti. Máte na to 5 min.

KROK 2.

Stručný popis aktivity:

Vyzvite dobrovoľníkov, aby svoje životabásne prečítali.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Prečítajte svoje úvahy z pohľadu stromu.

KROK 3.

Stručný popis aktivity:

Zadajte žiakom na domácu úlohu zistiť, kde sa nachádza najstarší strom na Slovensku a vytvoriť otázky pre tento strom do televíznej relácie.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Zistite za domácu úlohu, kde sa nachádza najstarší strom na Slovensku. Vytvorte desať otázok, ktoré by ste použili v televíznom rozhovore s najstarším stromom na Slovensku, ak by vedel rozprávať.

Pomôcky (všetko, čo budete na hodine potrebovať): Pero a papier pre dvojicu.

Čas (max. 40 min.): 10 minút

Poznámky: Ďalšiu hodinu môžete začať s tým, že požiadate spolužiaka v lavici, aby na dané otázky svojho spolusediaceho odpovedal. Prípadne môžete hodinu rozvinúť, zahráť sa na novinárov a urobiť si z rozhovoru záznam na diktafón.

POZNÁMKY

POZNÁMKY

POZNÁMKY